

процесів за окремими показниками, що є найвищою цінністю у сучасному менеджменті.

Отже, конкурентоспроможність фахівця є прямим наслідком *якості освітнього дизайну*. Коли середовище навчання проєктується як дзеркало майбутньої професійної реальності, воно автоматично актуалізує внутрішній потенціал студента, перетворюючи його з «навченого студента» на «досвідченого спеціаліста» ще до моменту отримання диплома.

Проєктування освітнього середовища – це не технічне оформлення курсу, а стратегічне управління процесом становлення особистості фахівця. Візуально насичений, структурований та інтерактивний простір навчання є критичною умовою перетворення студента на активного гравця ринку праці. Сучасний освітній дизайн безпосередньо конвертується в професійну впевненість та конкурентоспроможність майбутнього спеціаліста.

Підсумовуючи викладене, можна констатувати, що в сучасних умовах *проєктування освітнього середовища* перестає бути допоміжною технічною процедурою і набуває статусу фундаментального чинника формування професійної суб'єктності майбутнього фахівця.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямі вбачаються у розробці конкретних алгоритмів оцінювання ефективності візуальних моделей у формуванні критичного мислення студентів, а також у вивченні психологічних аспектів взаємодії майбутнього фахівця з імерсивними освітніми середовищами.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-614-3-1-74>

СТОРИТЕЛІНГ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТОЦЕНТРИЧНОГО ПІДХОДУ В ОСВІТІ

Блажко В. О.

здобувач ступеня доктора філософії

Міжнародний університет

м. Одеса, Україна

Сучасний освітній простір представляється переходом від традиційної лекції до активного навчання – коли учень стає центром процесу, а викладач виступає як фасилітатор [1, с. 12]. Тому особливої актуальності набуває пошук педагогічних технологій, здатних забезпечити залученість студентів, мотивацію до навчання та практичну спрямованість освітнього процесу. Одним із таких інструментів є сторітелінг.

Питанням вивчення можливостей сторітелінгу у освітньому процесі займалися С. Паламар, Л. Панченко, Б. Доган, М. Науменко, М. Гич та інші. Ці дослідження стосувалися різноманітних сфер використання сторітелінгу від звичайної його форми до цифрової. Так, більшість науковців визначають сторітелінг як мистецтво відтворення реальних або вигаданих подій за допомогою текстових і мультимедійних засобів. Його також розглядають як спосіб передачі знань і досвіду через історії, що дає змогу ефективно донести ідеї, пояснити поняття та розкрити причинно-наслідкові зв'язки різноманітних явищ.

У контексті студентоцентричного підходу сторітелінг набуває особливої цінності, оскільки змінює роль студента з пасивного споживача інформації на активного учасника освітнього процесу. Студенти можуть не лише сприймати готові історії, а й самостійно створювати власні розповіді, працювати над груповими проектами та брати участь у взаємооцінюванні.

Досить цікавим є те, що сам термін та метод сторітелінгу прийшов в освіту з маркетингової сфери. А його засновником вважається Девід Армстронг, який винайшов теорію сторітелінгу в процесі пошуку ефективних методів керування. Сам термін сторітелінгу в освітній сфері трактується як “технологія донесення інформації до учнів шляхом розповідання захопливих, повчальних, смішних історій із реальними або вигаданими персонажами [3, с. 161].” А цифровий сторітелінг як “мистецтво захоплюючого оповідання із застосуванням сучасних цифрових засобів мультимедіа: графіки, аудіо-, відео та веб-дизайну [2, с. 30].” Ці історії можуть ґрунтуватися на реальних життєвих ситуаціях, професійних кейсах або досвіді самих студентів. Тому, такий підхід сприяє актуалізації навчального матеріалу та його практичній значущості. Це особливо важливо в умовах компетентнісного навчання.

Загалом, сторітелінг всією своєю суттю не що інше як повернення до традиційних методів передачі знань, точніше їхнє переосмислення. Коли передача знань відбувалася через розповідь, переказ історій. В контексті студентоцентричного підходу, досить цікавими є такі види сторітелінгу як активний та цифровий. “В активному сторітелінгу педагогом задається основа події, формуються її проблеми, цілі і завдання, а діти стрімко залучаються до процесу складання історій [3, с. 163].” Цифровий сторітелінг органічно поєднує класичний наратив із новітніми технологіями та дозволяє представити розповідь у цифровому середовищі. Така розповідь може бути як результатом спільної праці студентів, так і результатом роботи кожного студента окремо.

Перевагами використання цифрового сторітелінгу є:

- функціонування його у звичному для студентів середовищі цифрових технологій;
- емоційна залученість студентів до створення історії, що сприяє кращому розумінню та засвоєнню навчальних матеріалів;

- спрощення форми подання навчальних матеріалів, які пояснюються на прикладі життєвих ситуацій або вигаданих історій;
- створення візуальних образів у процесі розповіді, що дозволяє полегшити запам'ятовування інформації;
- наявність ігрової складової у навчанні;
- застосування кейс-методів.

Опитування здійснене у ході дослідження [4, с. 117-118], також доводять високу ефективність сторітелінгу у мотивації до активної діяльності в аудиторії та самомотивації до навчання. Що також відповідає вимогам студентоцентричного навчання.

Серед форм реалізації сторітелінгу в освітньому процесі можна виокремити такі: відеоісторії, презентації, подкасти, візуальні комікси, інтерактивні сценарії, рольові історії та рефлексивні наративи [3]. Усі вони сприяють активному залученню студентів до навчання та формуванню індивідуальної освітньої траєкторії.

У той самий час “успішна цифрова історія характеризується майстерним використанням цифрових технологій для роботи із зображеннями, звуком, голосом, кольором, простором, анімацією, дизайном, переходами та спецефектами [5, с. 232].” Це вимагає від вчителя набуття цифрової компетентності, яка забезпечить грамотне та якісне створення цифрових історій.

Оскільки сторітелінг забезпечує активну участь студентів у навчальному процесі, враховує їхні потреби та інтереси, сприяє розвитку ключових компетентностей і підвищує якість засвоєння навчального матеріалу, можна стверджувати, що він є ефективним засобом реалізації студентоцентричного підходу.

Крім того, сторітелінг сприяє розвитку критичного мислення здобувачів освіти, активізує їхню уяву та творчі здібності у процесі створення власних історій. Важливою є також його практикоорієнтована спрямованість, оскільки він забезпечує можливість застосування набутих знань.

Література:

1. Біляковська, О. О., Біницька, К. М. Студентоцентризований підхід як нова парадигма якості освітнього процесу у закладах вищої освіти. *Гуманітарний форум*. 2023. 1(1). 10–15. [https://doi.org/10.60022/1\(1\)-2GF](https://doi.org/10.60022/1(1)-2GF)
2. Кірвас В. А. Цифровий сторітелінг – сучасний інструмент навчання студентів гуманітарного ВНЗ. *Експертні оцінки елементів навчального процесу: програма і матеріали XXIV міжвуз. наук.-практ. конф., Харків, 26 листопада 2022 р: збірник наукових праць*. 2022. С. 30–34
3. Мазурок М., Саприкіна О. Сторітелінг як ефективний інструмент формування комунікативної компетентності здобувачів освіти Нової української школи. *Молодь і ринок*. 2022. № 1 (199). С. 161–164

4. Разумейко Н.С. Аніщенко В. О. Сторітелінг як інноваційний метод у сучасній освіті. *Науковий вісник Сіверщини*. Серія: Освіта. Соціальні та поведінкові науки. 2025. № 1 (14). С. 107–120.

5. Харченко Т. І., Гостіщева Н. О. Освітній потенціал цифрового сторітелінгу. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького*. Серія: Педагогіка. 2024. № 1(32).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-614-3-1-75>

ЩОДО АКТУАЛЬНОСТІ ПРОБЛЕМИ ІНТЕГРАЦІЇ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПРОЦЕС ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Бойчев І. І.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри музичного та образотворчого мистецтва
Ізмаїльський державний гуманітарний університет
м. Ізмаїл, Україна*

Цокур О. С.

*доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри романо-германської філології
та методики викладання іноземних мов
Міжнародний університет
м. Одеса, Україна*

В умовах перспективного розвитку інформаційно-цифрового суспільства штучний інтелект (ШІ) розглядається як видатний результат наукової творчості вчених, задіяних в галузі комп'ютерного програмування та інженерії, який здатен суттєво наблизити людство до нових відкриттів як у науковій діяльності, так і в інших сферах соціокультурного виробництва. Зумовлено це тим, що:

– по-перше, штучний інтелект являє собою «сукупність технологій (насамперед інформаційних) у формі алгоритмів та нейронних мереж, що застосовуються для надання певному виробу технічних властивостей, подібних до функцій людської розумової діяльності з можливістю діяти автономно (сприйняття, накопичення, класифікації, обробка та аналіз інформації з подальшими висновками на основі опрацьованого, які